

ΦΥΛΗ ΧΙΟΥ

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Το πρόβατο της φυλής Χίου κατάγεται από το νότιο πεδινό τμήμα της νήσου Χίου. Προήλθε, πιθανόν, από διασταυρώσεις ομοιομαλλων λεπτόουρων προβάτων της Χίου με αναμικτόμαλλα παχύουρα πρόβατα της Μικράς Ασίας.

Το 1985 η φυλή αριθμούσε μόνο 1400 ζώα και χαρακτηρίζονταν ως σπάνια φυλή. Με την εφαρμογή προγραμμάτων γενετικής βελτίωσης από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την συνεργασία των εκτροφέων προβάτων φυλής Χίου, ο αριθμός των ζώων αυξήθηκε και σήμερα η φυλή δεν χαρακτηρίζεται ως σπάνια αλλά είναι κυρίαρχη.

Θεωρείται σήμερα μια από τις πιο περιζήτητες φυλές για την αναβάθμιση των ποιμνίων και τα ζώα αναπαραγωγής πωλούνται σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές.

Εκτρέφεται κυρίως στους νομούς Κιλίκης, Μαγνησίας, Πέλλας, Θεσ/νίκης, Χαλκιδικής, Σερρών, Ημαθίας, Έβρου, Γρεβενών Βοιωτίας, Πιερίας, Καρδίτσας και Τρικάλων σε ένα αριθμό 86.000 ζώων από 322 εκτροφείς.

Είναι η πιο γνωστή ελληνική φυλή προβάτων στο εξωτερικό και ιδιαίτερα δημοφιλής σε όλη την επικράτεια λόγω των υψηλών του αποδόσεων σε γάλα, της υψηλής πολυδυσμίας της και προσαρμοστικότητας της στις διάφορες κλιματολογικές συνθήκες.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

Ο χρωματισμός της φυλής είναι λευκός με μαύρες κηλίδες στο πρόσωπο, τα αυτιά, τα άκρα και την κοιλιακή χώρα. Δεν υπάρχει πρόβατο της φυλής χωρίς μαύρες κηλίδες στο πρόσωπο και τα άκρα.

Η κεφαλή του χιώτικου προβάτου είναι κωνική με σχετικά μακρύ πρόσωπο. Τα αυτιά είναι μεγάλου μεγέθους, ημικρεμάμενα. Τα άκρα του είναι ιδιαίτερα υψηλά, λεπτά και ευθύγραμμα, αλλά ευαίσθητα σε ανώμαλες επιφάνειες. Οι προβατίνες είναι ακέρατες, μόνο σε ένα ποσοστό 30% των προβατίνων παρατηρούνται υποτυπώδη κέρατα. Τα αρσενικά φέρουν ισχυρά, αναπτυγμένα, μαύρα ελικοειδή κέρατα.

Η ουρά είναι κωνοειδής και φθάνει μέχρι το ακροτάρσιο. Η διάπλαση της ουράς αποτελεί μειονέκτημα της φυλής επειδή δυσκολεύει την φυσική οχεία και το άρμεγμα των προβατίνων. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών πολλοί εκτροφείς κόβουν την ουρά των θηλυκών αμνών λίγες ημέρες μετά την γέννησή τους.

Το χιώτικο πρόβατο ανήκει στα ομοιόμαλλα πρόβατα. Η ποιότητα του μαλλιού δεν είναι ιδιαίτερα καλή, αλλά και η παραγόμενη ποσότητα μαλλιού είναι χαμηλή. Συνήθως η κεφαλή, τα άκρα, το κάτω τμήμα του τραχήλου και του κορμού δεν καλύπτονται από μαλλί. Η πρόσφυση του μαστού συχνά δεν είναι καλή, με αποτέλεσμα ο μαστός να είναι κρεμάμενος και κατά το τελευταίο στάδιο της κύσεως και το πρώτο διάστημα της γαλουχίας να αγγίζει το έδαφος.

Το πρόβατο Χίου είναι από τα πιο μεγαλόσωμα ελληνικά πρόβατα. Το μέσο σωματικό βάρος των αρσενικών είναι 87 κιλά και των θηλυκών 66 κιλά.

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η φυλή είναι σχετικά πρόιμη και συγκαταλέγεται στις πολύδυμες φυλές. Τα καλά διατρεφόμενα θηλυκά εισέρχονται στην αναπαραγωγή στην ηλικία των 8-9 μηνών. Οι νεαροί κριοί θεωρούνται κατάλληλοι για είσοδο στην αναπαραγωγική διαδικασία στην ηλικία των 8 μηνών.

Η μέση ηλικία του πρώτου τοκετού είναι περίπου 18 μήνες και το 90,5% των προβατίνων γεννάει για πρώτη φορά μέσα στο δεύτερο έτος της ηλικίας τους.

Το ποσοστό σύλληψης μετά από συγχρονισμό του οίστρου και διενέργεια τεχνητής σπερματέγχυσης μπορεί να ανέλθει στο 45%. Η περίοδος των συχνότερων τοκετών είναι Ιανουάριος-Μάρτιος για τις πρωτότοκες προβατίνες, Δεκέμβριος-Φεβρουάριος για τις δευτερότοκες και Οκτώβριος- Φεβρουάριος για τις μεγαλύτερες σε ηλικία προβατίνες.

Η πολυδυμία κυμαίνεται από 1,6- 2,0 αρνιά ανά τοκετό, ανάλογα με το σύστημα εκτροφής και την ηλικία της προβατίνας και το μέσο βάρος γέννησης των αρνιών κυμαίνεται από 3,2 έως 4,5 κιλά.

ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ

Είναι ζώο υψηλών αποδόσεων με μέση γαλακτοπαραγωγή 260 έως 380 κιλά αμελγομένου γάλακτος για μέση περίοδο αρμέγματος 174-230 ημέρες. Για να επιτευχθούν οι υψηλές αποδόσεις απαιτείται να δίνετε ιδιαίτερη προσοχή στην διατροφή των ζώων και στις συνθήκες σταβλισμού. Η φυλή είναι κατάλληλη για εκτατικά και ημικτατικά συστήματα εκτροφής. Το σωματικό βάρος των αρνιών κατά τον απογαλακτισμό, που γίνεται 42 ημέρες μετά την γέννηση κυμαίνεται από 12 έως 14 κιλά.

Το πρόβατο Χίου αντιμετωπίζει κατά κανόνα προβλήματα υγείας σε περιοχές όπου επικρατεί υψηλή υγρασία.

Υπάρχουν ενδείξεις ότι η φυλή παρουσιάζει αυξημένη ευαισθησία στην προσβολή από την νόσο της προϊούσας πνευμονίας και ότι προσβάλλονται τα ζώα υψηλής γαλακτοπαραγωγής. Είναι επίσης ευάλωτο και στις μαστίτιδες. Έχει σε μικρό βαθμό ανεπτυγμένο το κοινωνικό ένστικτο ώστε με δυσκολία να σχηματίζει μεγάλα ποίμνια η διαχείριση των οποίων παρουσιάζει προβλήματα.

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Λόγω των υψηλών αποδόσεων τα ζώα έχουν αυξημένες διατροφικές ανάγκες οι οποίες καλύπτονται εκτός από την βόσκηση τους σε βοσκοτόπους και με την χορήγηση συμπληρωματικών ζωοτροφών κατά το τέλος της περιόδου εγκυμοσύνης και της πρώτης περιόδου της γαλουχίας.